

Chất lượng thể chế và các nhân tố đặc thù ngân hàng tác động lên nợ xấu: Bằng chứng từ các ngân hàng thương mại Việt Nam

Nguyễn Đặng Hải Yến^(*) • Lê Văn Sơn • Lưu Thu Quang

Ngày nhận bài: 22/01/2024 | Biên tập xong: 02/3/2024 | Duyệt đăng: 10/3/2024

TÓM TẮT: Bài viết đánh giá ảnh hưởng của chất lượng thể chế (CLTC) đến tác động của các nhân tố đặc thù ngân hàng đến nợ xấu của các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam trong giai đoạn 2010-2021. Nghiên cứu sử dụng phương pháp S-GMM cho bộ dữ liệu bảng gồm 22 NHTM Việt Nam. Kết quả cho thấy CLTC ảnh hưởng đến tác động của các yếu tố đặc thù của ngân hàng đến nợ xấu của các NHTM Việt Nam. Theo đó, trong môi trường CLTC tốt, tác động của các yếu tố bên trong đến nợ xấu của ngân hàng sẽ được giảm bớt và ngược lại. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đưa ra một số hàm ý chính sách nhằm nâng cao CLTC, từ đó giảm thiểu nợ xấu cho ngân hàng.

TỪ KHÓA: Chất lượng thể chế, ngân hàng thương mại, nợ xấu.

Mã phân loại JEL: G21, E02, E51.

1. Đặt vấn đề

Nợ xấu trong bất kỳ giai đoạn nào của nền kinh tế cũng luôn là mối quan tâm hàng đầu của các nhà hoạch định chính sách cũng như các nhà quản trị ngân hàng. Nợ xấu ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển của nền kinh tế cũng như sự tồn tại và phát triển của hệ thống ngân hàng. Do vậy, các ngân hàng cần phải nhận thức đúng về nợ xấu, đồng thời tìm và phân tích được các nguyên nhân để từ đó đưa ra giải pháp khắc phục phù hợp. Hiện nay, có nhiều nghiên cứu đã chỉ ra các yếu tố làm cho nợ xấu của ngân hàng gia tăng như nợ xấu năm trước (Phạm Phương Thảo & Nguyễn Linh Đan, 2018), tỷ lệ trích lập dự phòng rủi ro (Chaibi & Ftiti, 2015; Louzis, Vouldis, &

Metaxas, 2012), quy mô tài sản (Louzis & ctg, 2012) và nhân tố vĩ mô (bên ngoài) như tốc độ tăng trưởng GDP (Kartikasary & ctg, 2020),... Tuy nhiên, nhóm tác giả nhận thấy hầu hết trong các nghiên cứu chỉ xem xét tác động một chiều hoặc qua lại giữa các nhân tố trên với nợ xấu, chưa thật sự quan tâm nhiều đến chiều hướng tác động đó có phụ thuộc/ảnh hưởng bởi các yếu tố khác hay không, chẳng hạn thể chế. Trong khi đó, thể chế được xem là một trong các nhân tố quan trọng, ảnh hưởng đến

^(*) Nguyễn Đặng Hải Yến - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 56 Hoàng Diệu 2, Thành phố Thủ Đức; Email: yendnd@hub.edu.vn.